

SIRDAL KOMMUNE – KONTROLLUTVALGET

MØTEBOK

Møte nr. 04/23

Dato: 25.09.23, kl. 10.00-12.15

Sted: Kommunehuset, møterom Formannskapssalen

<u>Til stede:</u> Arvid Tjørhom, leder Jøren-Ola Ousdal, vara for Merete Liland Egil Netland, medlem Einar Thygesen, medlem	<u>Andre til stede (hele eller deler av møtet):</u> Sørlandet Kommunerevisjon IKS v/ Helene Egeland og Ida Jordal Administrasjonen v/ Aud Sunniva Fuhr (kommunedirektør), Lotti Løvhaug (kommunalsjef velferd) og Siv Ragnhild Bjerga (kommunalsjef virksomhetsstyring, kvalitetsutvikling og økonomi) Agder Sekretariat v/ Inger Lise Austrud og Willy Gill Ordfører Jonny Liland
<u>Forfall:</u> Merete Liland, nestleder Arne Ovedal, medlem	

Det var ikke merknader til innkalling og saksliste.

ORIENTERING:

Kommunedirektør er invitert fra starten av møte for å orientere om:

- Overtid, overtidbruk og avtaler i Sirdal kommune utover arbeidsmiljølovens bestemmelser. Hvilke(n) avtale ligger til grunn ved bruk av overtid/avspasering?

SAKSLISTE

- SAK 14/23 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA MØTE 05.06.23
SAK 15/23 OPPFØLGING AV NUMMERERT BREV NR. 24
SAK 16/23 BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET 2024 I SIRDAL
KOMMUNE
SAK 17/23 UAVHENGIGHETSERKLÆRINGER FRA REVISOR
SAK 18/23 ATTESTASJONSUTTALELSE OM FORENKLET
ETTERLEVELSESKONTROLL – SIRDAL KOMMUNE
SAK 19/23 VALGT ETTERLEVELSESKONTROLL MED
ØKONOMIFORVALTNINGEN 2023
SAK 20/23 INNSPILL TIL ROV-ANALYSE FORVALTNINGSREVISJON
SAK 21/23 RAPPORT FORVALTNINGSREVISJON «ETIKK, FOREBYGGING AV
KORRUPSJON OG VARSLING»

FASTE POSTER:

Nytt fra revisor:

Videre arbeid i kontrollutvalget: Kontrollutvalgets innspill til risiko og vesentlighetsanalysene.

EVENTUELT

Underskrift

Arvid Tjørhom

Leder

Kopi av møteboken sendes: Ordfører, kommunedirektør, revisor

ORIENTERING:

Administrasjonen orienterte utvalget om:

- Overtid, overtidsbruk og avtaler i Sirdal kommune utover arbeidsmiljølovens bestemmelser. Hvilke(n) avtale ligger til grunn ved bruk av overtid/avspasering?

SAK 14/23 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA MØTE 05.06.23

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 05.06.23 godkjennes
2. Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll fra møte 05.06.23

Bakgrunn for saken:

Forslag til protokoll fra møte 05.06.23 legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

1. Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 05.06.23 godkjennes
2. Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen

SAK 15/23 OPPFØLGING AV NUMMERERT BREV NR. 24

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens tilbakemelding til orientering. Utvalget har klare forventninger til at kommunen overholder de angitte frister for levering av årsregnskap fra og med 2024.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

1. Nummerert brev nr. 24 fra Sørlandet Kommunerevisjon IKS (vedlegg i epost)
2. Tilbakemelding fra kommunedirektør vedrørende oppfølging av nummerert brev nr. 24, datert 16.09.23

Bakgrunn for saken:

Det nummererte brevet fra revisor i forbindelse med regnskapsrevisjon 2022 ble fremlagt for kontrollutvalget i møte 05.06.23.

Brevet omtaler følgende forhold:

- Foreløpig revisjonsberetning
- Regnskapsavleggelse

Kommuneloven regulerer i hvilke tilfeller revisor skal orientere kontrollutvalget gjennom slike brev. Kommunelovens § 24-7 lyder som følger:

§ 24-7. Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor

Revisor skal gi skriftlige meldinger om

- a) vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon*
- b) vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger*
- c) vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen*
- d) manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik*
- e) enhver mislighet*
- f) hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal s*
myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g) hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.*

Meldinger som nevnt i første ledd skal sendes i nummerte brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal han eller hun straks melde fra om det etter første ledd bokstav e. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende et nytt brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp etter første ledd, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Nummerert brev nr. 24 følger som vedlegg til saken. Det vises til dette for nærmere beskrivelse av hva revisor har tatt opp.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i saken 05.06.23:

Kontrollutvalget tar nummerert brev nr. 24 til orientering.

Kommunedirektør bes om å gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding innen 1. september 2023 på hvordan de påpekte forhold skal bringes i orden.

Kommunedirektør har oversendt skriftlig tilbakemelding med sin oppfølging av revisors brev nr. 24. Denne følger vedlagt saken.

Revisor vil også være til stede i møtet og kan kommentere saken.

Vurderinger:

Kontrollutvalget har et ansvar for å se til at forhold som er påpekt i nummererte brev blir fulgt opp og bør ha forventninger til at kommunedirektør bringer de påpekte forhold fra revisor i orden.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens tilbakemelding til orientering.

SAK 16/23 BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET 2024 I SIRDAL KOMMUNE**Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:**

- 1. Kontrollutvalget tilrår en budsjetttramme for kontrollarbeidet i Sirdal kommune for 2024 på kr. 1.540.000 under forutsetning av at representantskapet for Sørlandets kommunerevisjon IKS vedtar styrets budsjettforslag.*
- 2. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal uendret følge det samlede budsjettforslaget for kommunen til kommunestyret.*

Saksfremstilling:**Saksbehandler: Inger Lise Austrud****Vedlagte saksdokumenter:**

1. Sørlandet Kommunerevisjon IKS, styrebehandlet budsjett for 2024
2. Agder Sekretariat, vedtatt budsjett for 2024

Bakgrunn for saken:

Kommunen skal ha en forsvarlig revisjonsordning og et uavhengig sekretariat. Budsjettforslaget omfatter derfor lovpålagte oppgaver. Budsjettforslaget er delt inn i 3 hovedgrupper; kontrollutvalgets utgifter, utgifter til revisjonstjenester og til sekretariat.

Kommunal- og moderniseringsdepartementets Veileder om kontrollutvalgets rolle og oppgaver s. 16, sier bl.a. at: Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett. I budsjettet må kontrollutvalget synliggjøre kontrollutvalgets egne kostnader og kostnader knyttet til revisjonsaktiviteter.

Videre står det noe om hvem som kan gjøre endringer i kontrollutvalgets budsjett: Budsjettforslag fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret.

Grunnen til at kontrollutvalgets budsjett er i en særstilling, er at utvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal derfor uendret følge det samlede budsjettframlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjettbehandlingen har nødvendig informasjon om hvilket budsjett kontrollutvalget trenger for å utøve sin funksjon.

Når det gjelder betaling for tjenester som kjøpes av revisjonsselskapet og sekretariatet for kontrollutvalgene, fastsettes budsjettene for disse av hhv. representantskapet for revisjonen og

av styret for sekretariatet og kan kun endres av disse.

Agder Sekretariat, vedtatt budsjett.

Driftstilskuddet skal dekke den normale aktiviteten i kontrollutvalget, fra saksbehandling til utsending av innkallinger og utskrifter, samt arkivhold med mer. Styret i Agder Sekretariat vedtok budsjettet i møte 20.06.23.

Agder Sekretariat har 13 eier- og deltakerkommuner etter kommunesammenslåingene fra 01.01.20, mens det tidligere var 16 kommuner.

Lønns- og prisveksten i 2023 ser ut til å bli høyere enn forventet. Det er stor usikkerhet knyttet til lønns- og prisutviklingen i 2024. Totalt sett er det lagt inn en vekst i budsjettet for 2024 på 5%.

I forbindelse med organisasjonsendring fra §27-samarbeid etter gammel kommunelov til kommunalt oppgavefelleskap etter ny kommunelov med virkning fra 01.11.23, er det også innført ny modell for fordeling av sekretariatets utgifter. Kriteriene for fordeling av utgiftene er en fast andel, samt en variabel del som beregnes med utgangspunkt i antall innbyggere og antall møter i kontrollutvalgene. Det foretas avregning året etter budsjettåret slik at sekretariatets utgifter fordeles ut fra avlagt regnskap og oppdaterte tall for antall innbyggere og antall avholdte møter.

Det er budsjettet med fem møter i kontrollutvalget i 2024.

Den nye beregningsmodellen medfører at driftstilskuddet for Sirdal kommune til Agder Sekretariat økes fra kr. 151.000 i 2023 til kr. 161.000 i 2024.

Vedtatt driftstilskudd for den enkelte deltakerkommune framkommer av tabellen nedenfor.

Tabell: Utvikling i deltakertilskudd

Deltakerkommune	Tilskudd 2024 (B)*	Tilskudd 2023	Tilskudd 2022
Evje og Hornnes	Kr. 175.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Bygland	Kr. 157.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Bykle	Kr. 156.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Farsund	Kr. 216.000	Kr. 196.000	Kr. 181.900
Flekkefjord	Kr. 211.000	Kr. 196.000	Kr. 181.900
Hægebostad	Kr. 161.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Iveland	Kr. 158.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Kvinesdal	Kr. 190.000	Kr. 179.000	Kr. 179.000
Lindesnes	Kr. 319.000	Kr. 325.000	Kr. 311.300
Lyngdal	Kr. 233.000	Kr. 234.000	Kr. 218.200
Sirdal	Kr. 161.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Valle	Kr. 157.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500
Åseral	Kr. 155.000	Kr. 151.000	Kr. 140.500

*) Avrundet til nærmeste hele 1000 kr.

For nærmere informasjon vises det til vedlagte budsjettsak for Agder Sekretariat.

Sørlandet kommunerevisjon IKS, tidligere KomRev Sør IKS:

I henhold til lov om interkommunale selskaper § 18 og 20 skal representantskapet vedta budsjett for kommende kalenderår og en gang i året vedta selskapets økonomiplan.

Styret har behandlet budsjettet i møte 31. august. Representantskapet skal fastsette budsjettet i slutten av september.

Det er en generell økning i tilskuddet til revisjonen på 5,9%. For Sirdal kommunes del vil det si en økning fra kr. 1 194 000 i 2023 til kr. 1 264 000 i 2024.

Budsjettert timeforbruk i 2023 videreføres i budsjettet for 2024. Det innebærer et totalt timebudsjett på 930 timer fordelt på 630 timer til regnskapsrevisjon og 300 timer til forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll/overordnet analyse.

Fra og med budsjettåret 2025 vil det utarbeides ny felles tilskuddsmodell for det sammenslåtte selskapet.

Tabellen nedenfor viser vedtatt budsjett for Sørlandet kommunerevisjon IKS for 2024 med fordeling på den enkelte eier-/deltakerkommune.

Kommune	Tilskudd 2023	Budsjett 2024	endring %
Arendal	3 615	3 828	5,9 %
Birkenes	808	856	5,9 %
Froland	892	945	5,9 %
Gjerstad	647	685	5,9 %
Grimstad	2 253	2 386	5,9 %
Lillesand	1 323	1 401	5,9 %
Risør	1 076	1 139	5,9 %
Tvedestrand	969	1 026	5,9 %
Vegårshei	563	596	5,9 %
Åmli	582	616	5,9 %
sum øst	12 728	13 479	
Farsund	1 232	1 305	5,9 %
Flekkefjord	1 219	1 291	5,9 %
Hægebostad	539	571	5,9 %
Kvinesdal	1 149	1 217	5,9 %
Lindesnes	1 797	1 903	5,9 %
Lyngdal	1 489	1 577	5,9 %
Sirdal	1 194	1 264	5,9 %
Åseral	628	665	5,9 %
Sum vest	9 247	9 793	

For ytterligere informasjon om budsjettet vises til vedlagte utskrift av budsjettsaken og til eventuell informasjon fra revisor i møtet.

Kontrollutvalgets utgifter:

Budsjettet for kontrollarbeidet skal omfatte kontrollutvalgets samlede virksomhet. Som tidligere er det en egen post i budsjettforslaget til dekning av utvalgets utgifter. Denne posten er ment å dekke alle utgifter til kontrollutvalgets virksomhet, som godtgjørelser, kurs, kontingenter etc.

Denne posten splittes nå i to, *godtgjørelser og tapt arbeidsfortjeneste* og *kurs og opplæring*.

Det legges opp til en økning i posten *kurs og opplæring* fra kr. 30.000 til kr. 40.000. Dette begrunnes med at det er vanlig at flere medlemmer reiser på den årlige kontrollutvalgskonferansen i regi av NKRF, generell prisstigning og ekstra behov til opplæring/kurs i og med at det første år i ny valgperiode. Posten *godtgjørelser og tapt arbeidsforjenteste* beholdes uendret.

Det er lagt inn en ny, mindre post til *bevertning* på kr. 5.000.

Til sist er det foreslått en ny post som kalles *til kontrollutvalgets disposisjon*. Tanken med denne posten er å ha en pott i reserve til dekning mindre prosjekter som ikke dekkes innenfor revisjonens budsjett, eventuelle konsulent tjenester og andre utgifter.

Tanken med denne posten er å ha midler tilgjengelig ved spesielle behov uten å måtte gå til kommunestyret for å få ekstrabevilgning. For større prosjekter/behov som måtte oppstå i løpet av et budsjettår, vil det fortsatt være slik at en må be kommunestyret om ekstrabevilgning.

Budsjettforslaget:

Det fremlagte budsjettforslag for kontrollarbeidet bygger på:

- Forrige års budsjettramme
- Styrebehandlet budsjett for Sørlandet kommunerevisjon IKS for 2024
- Vedtatt budsjett for Agder Sekretariat for 2024
- Nye budsjettposter for kontrollutvalgets utgifter, se beskrivelse ovenfor og tabell nedenfor.

Kontrollbudsjett Sirdal kommune	Budsjettforslag 2024	Vedtatt budsjett 2023
Tilskudd til revisjonen	Kr. 1.264.000	Kr. 1.194.000
Kommunen sin del av sekretariatstjenester	Kr. 161.000	Kr. 151.000
Kontrollutvalgets utgifter:		
Møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste m.m.	Kr. 30.000	Kr. 60.000
Kurs og opplæring:	Kr. 40.000	Kr.
Bevertning:	Kr. 5.000	Kr.
Til kontrollutvalgets disposisjon:	Kr. 40.000	Kr.
Totalbudsjett	Kr. 1.540.000	Kr. 1.405.000

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget tilrår en budsjettramme for kontrollarbeidet i Sirdal kommune for 2024 på kr. 1.540.000 under forutsetning av at representantskapet for Sørlandet kommunerevisjon IKS vedtar styrets budsjettforslag.
2. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal uendret følge det samlede budsjettforslaget for kommunen til kommunestyret.

SAK 17/23 UAVHENGIGHETSERKLÆRINGER FRA REVISOR

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Basert på revisors egenvurdering av sin uavhengighet mener kontrollutvalget at det kan konkluderes med at revisor tilfredsstillende kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjons krav til uavhengighet.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Irene Loka (vedlegg i epost)

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Lene Rugland (vedlegg i epost)

Saksopplysninger

Oppdragsansvarlig revisor skal i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon §19 annet ledd, hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Kontrollutvalget må vurdere om revisors egenvurdering tilsier at revisor tilfredsstillende de krav til uavhengighet som fremgår i kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Forslag til vedtak:

Basert på revisors egenvurdering av sin uavhengighet mener kontrollutvalget at det kan konkluderes med at revisor tilfredsstillende kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjons krav til uavhengighet.

SAK 18/23 ATTESTASJONSUTTALELSE OM FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL – SIRDAL KOMMUNE

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar revisors attestasjonsuttalelse fra forenklet etterlevelseskontroll og nummerert brev nr. 25 til orientering.

Kontrollutvalget ber kommunedirektør om en skriftlig tilbakemelding innen 01.12.23 som redegjør for hvordan administrasjonen har fulgt opp revisors rapport.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Attestasjonsuttalelse fra Sørlandet Kommunerevisjon IKS datert 14.06.2023 (vedlegg i epost)
Nummerert brev nr. 25 fra Sørlandet Kommunerevisjon IKS datert 14.06.2023 (vedlegg i epost)

Bakgrunn for saken:

Revisor har utført en forenklet etterlevelseskontroll iht. kommuneloven § 24-9 innen området avrop på inngåtte rammeavtaler.

Revisor har kontrollert to rammeavtaler i perioden 01.01.2022-31.12.2022.

Uttalelsen skal gi moderat sikkerhet for konklusjonen, altså er det ikke like strenge beviskrav som til en revisjonsberetning.

Saksopplysninger:

Kommunestyret skal påse at uavhengig instans med kunnskap om økonomiforvaltningen vurderer rutinene. Kommunestyret skal også påse at slike rutiner er etablert og etterleves. Kontrollutvalget er kommunestyrets tilsynsorgan og det tilligger utvalget å føre tilsyn med kommunens forvaltning på kommunestyrets vegne.

Revisor har avlagt negativ konklusjon og legger ved tilhørende nummerert brev nr. 25. til saken.

Grunnlag for negativ konklusjon:

Tre rammeavtaler ble valgt ut for kontroll.

Det er for de tre kontrollerte rammeavtalene ikke dokumentert at det gjennomføres tiltak for kontroll/oppfølging av avrop på rammeavtalene. To av rammeavtalene er forlenget etter sine utløp i påvente av ny konkurranse.

I nummerert brev tar revisor opp forhold som er avdekket i kontrollen.

Revisor anbefaler kommunedirektøren å etablere rutiner som sikrer at avrop på rammeavtaler følges opp mot rammeavtalens maksimale verdi og tidspunkt for utløp.

Vurderinger:

Forenklet etterlevelseskontroll erstatter ikke den ordinære regnskapsrevisjon eller forvaltningsrevisjon, men kan sees på som et supplement. For kontrollutvalgets del er ansvaret begrenset til å påse at det gjennomføres, og holde seg orientert om risiko- og vesentlighetsvurderingen, samt resultatene fra kontrollen.

Forenklet etterlevelseskontroll styrker kontrollutvalgets grunnlag for ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltningen foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor vil i møtet orientere om resultatet av forenklet etterlevelseskontrollen og svare på eventuelle spørsmål.

Kommunedirektør er invitert inn til behandlingen av denne saken.

Fokus for kontrollutvalget nå bør være å sikre at kommunedirektør sørger for å følge opp å få på plass nødvendige rutiner og etterlevelse av regelverket.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar revisors attestasjonsuttalelse fra forenklet etterlevelseskontroll og nummerert brev nr. 25 til orientering.

Kontrollutvalget ber kommunedirektør om en skriftlig tilbakemelding innen 01.12.23 som redegjør for hvordan administrasjonen har fulgt opp revisors rapport.

SAK 19/23 VALGT ETTERLEVELSESKONTROLL MED ØKONOMIFORVALTNINGEN 2023

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen i Sirdal kommune til orientering.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Risiko og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll fra Sørlandet Kommunerevisjon IKS, datert 24.08.23 (eget vedlegg i epost)

Bakgrunn for saken:

I kommunelovens § 24-9 står det følgende om revisors oppgave:

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Saksframstilling:

Ansvar for oppgaven er lagt til regnskapsrevisor og det er i loven lagt opp til en uttalelse på utført arbeid med moderat sikkerhet.

Det går frem av risiko- og vesentlighetsvurderingen at revisor etter en samlet vurdering har valgt ut etterlevelse av reglene i Sosialtjenesteloven om å yte økonomisk sosialhjelp for kontroll. Kontrollen vil gjennomføres samtidig for flere av kommunene som inngår i NAV Lister, der Kvinesdal kommune er vertskommune.

Forenklet etterlevelseskontrollen med økonomiforvaltningen vil bli gjennomført og rapportert til kontrollutvalget innen den fristen som loven har satt, 30. juni 2024. Rapporten vil bli fremlagt for kontrollutvalget i første møte etter at den er oversendt fra revisjonen.

Regnskapsrevisor vil være til stede i møtet.

Vurdering:

Forenklet etterlevelseskontroll erstatter ikke den ordinære regnskapsrevisjon eller forvaltningsrevisjon, men kan sees på som et supplement. For kontrollutvalgets del er ansvaret begrenset til å påse at det gjennomføres, og holde seg orientert om risiko- og vesentlighetsvurderingen, samt resultatene fra kontrollen.

Forenklet etterlevelseskontroll styrker kontrollutvalgets grunnlag for å ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltningen foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen i Sirdal kommune til orientering.

SAK 20/23 INNSPILL TIL ROV-ANALYSE FORVALTNINGSREVISJON

Behandling i møte:

Kontrollutvalget kom med sine innspill i saken.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget anbefaler at følgende områder vurderes medtatt i ROV-analysen for forvaltningsrevisjon 2023-2027:

- Informasjon og tilgjengelighet
- Forvaltning av konsesjonskraft
- Styring av kommunale investeringsprosjekt
- Psykososialt skolemiljø

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Vedtatt plan for forvaltningsrevisjon 2019-2023

ROV 2019-2023, oversikt over aktuelle områder for forvaltningsrevisjon

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har tidligere i år bestilt ny risiko- og vesentlighetsanalyse (ROV) for forvaltningsrevisjon og for eierskapskontroll. Særlig når det gjelder ROV forvaltningsrevisjon er det aktuelt for kontrollutvalget å komme med innspill til aktuelle områder/prosjekter basert på lokalkunnskapen som utvalget har.

For oversiktens skyld følger vedtatt plan for forvaltningsrevisjon med tilhørende utdrag fra tidligere ROV som vedlegg til denne saken.

Vurderinger:

Det er det nye kontrollutvalget som skal lage forslag til plan for forvaltningsrevisjon for kommende valgperiode. Nåværende utvalg legger kun til rette for det nye utvalgets arbeid ved å bestille en analyse som skal danne grunnlag for den nye planen. På denne måten vil det nye utvalget tidligere enn ellers kunne bestille nye prosjekter.

Utvalget er selvfølgelig ikke begrenset til kun å vurdere prosjekter fra tidligere ROV, men kan fritt komme med forslag til områder/prosjekter som en tenker kan være aktuelle, både innenfor den kommunale driften og i kommunale selskaper.

Utvalget bes diskutere aktuelle områder og komme med innspill til revisors arbeid med ny ROV-analyse.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget anbefaler at følgende områder vurderes medtatt i ROV-analysen for forvaltningsrevisjon 2023-2027:

SAK 21/23 RAPPORT FORVALTNINGSREVISJON – ETIKK, FOREBYGGING AV KORRUPSJON OG VARSLING I SIRDAL KOMMUNE**Kontrollutvalget vedtok følgende innstilling:**

Kommunestyret viser til kommunens samfunnsplan, pkt. organisasjon, kulepunkt 2, som understreker betydningen av at etiske retningslinjer skal være styrende i alt arbeid som utføres av folkevalgte og medarbeidere i Sirdal kommune.

Kommunestyret ber kommunedirektør følge opp revisjonens anbefalinger i rapporten «Etikk, forebygging av korrupsjon og varslings i Sirdal kommune».

1. Kommunen skal iverksette tiltak for å øke bevisstheten om etiske retningslinjer blant de ansatte, herunder:
 - skal revidere/oppdatere kommunens etiske retningslinjer innen 1. april 2024.
2. Kommunen må gjennomføre en risikoanalyse for korrupsjon og iverksette relevante risikoreduserende tiltak basert på resultatet av analysen.
3. Kommunen skal sørge for at alle ansatte er kjent med varslingsrutinen og fremgangsmåten for å varsle, herunder:
 - gjennomføre tiltak for å sikre en felles forståelse blant ansatte og kommunens ledere av hva som kan utgjøre en varslings sak.
4. Kommunen skal sørge for at rutinen følges i alle varslings saker.
5. Kommunen skal sørge for å skape tillit til at det er trygt å varsle i kommunen, herunder: vurdere innspillene fra de ansatte som kommer frem i undersøkelsen om hvordan kommunen kan forbedre sitt arbeid med etikk og varslings.
6. Kommunestyret viser ellers til forslag/påpekninger i rapporten for øvrig og forutsetter at også disse vurderes/legges til grunn i den videre oppfølgingen.
7. Kommunestyret ber kontrollutvalget vurdere en etterkontroll av oppfølgingen av rapporten.

Kommunestyret ber om at kommunedirektør innen 1. april 2024 gir en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget om hvordan anbefalingene ovenfor er fulgt opp.

Saksfremstilling:**Saksbehandler: Inger Lise Austrud****Vedlegg:**

Rapport fra Sørlandet Kommunerevisjon IKS, datert september 2023 (vedlegg i epost)

Saksopplysninger:Generelt:

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som kommunestyret og kontrollutvalget skal bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig. Forvaltningsrevisjon er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon undersøker kontrollutvalget om kommunen etterlever regelverk, når

fastsatte mål, og om ressursene forvaltes på en effektiv måte. Fokus på å bidra til forbedring er et viktig aspekt ved gjennomføring av forvaltningsrevisjoner.

Denne rapporten dreier seg om kommunens arbeid med etikk, forebygging av korrupsjon og varsling.

Bakgrunn:

Dette prosjektet er prioritert i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 som er vedtatt av kommunestyret. Kontrollutvalget bestilte prosjektet 3. mai 2021, mens problemstillingen ble fastslått i møte i juni 2022.

Rapporten har på vanlig måte vært på høring hos kommunen. Kommunedirektørens høringsuttalelse ligger vedlagt i rapporten s. 37. Revisors kommentar til høringsuttalelsen er i rapportens s. 39.

Rapport legges med dette frem for behandling i kontrollutvalget. Det er kommunestyret som fatter endelig vedtak i saken etter innstilling fra kontrollutvalget.

Saksutredningen tar utgangspunkt i rapportens sammendragsdel. For detaljert informasjon vises det til selve rapporten som følger som vedlegg til saken.

Problemstilling:

Forvaltningsrevisjonsprosjektet har vært gjennomført med følgende problemstilling:

1. I hvilken grad har kommunen tilfredsstillende system og rutiner for å sikre høy etisk bevissthet blant ansatte?
2. I hvilken grad har kommunen iverksatt tiltak for å forebygge korrupsjon?
3. I hvilken grad har kommunen tilfredsstillende system og rutiner for varsling?

Hovedfunn og konklusjoner:

Revisjonen beskriver hovedfunn etter gjennomført prosjekt slik: (utdrag fra rapporten)

For å svare på den første problemstillingen har vi undersøkt kommunens etiske retningslinjer og gjennomført en spørreundersøkelse blant de ansatte.

Vår undersøkelse viser at Sirdal kommune har etiske retningslinjer og rutiner som skal bidra til å sikre høy etisk bevissthet blant ansatte. Resultatene fra spørreundersøkelsen tyder på at det er behov for tiltak som sikrer økt bevissthet blant de ansatte.

Konklusjonen bygger på følgende funn: Kommunen har etiske retningslinjer som er offentliggjort, og nye ansatte blir bedt om å signere for kjennskap til etiske retningslinjer i forbindelse med signering av arbeidskontrakt. Til tross for dette svarer bare litt over halvparten av de ansatte som deltok i spørreundersøkelsen, at arbeidsgiver har gjort dem kjent med kommunens etiske retningslinjer.

Resultatene fra spørreundersøkelsen tyder på at det er behov for tiltak for å sikre en økt bevissthet om etiske retningslinjer blant de ansatte.

De etiske retningslinjene til kommunen oppfyller i hovedsak revisjonskriteriets krav til innhold, men det kan likevel vurderes om det er behov for å gjøre retningslinjene mer

konkrete når det gjelder beskrivelse av interessekonflikter, forbudet mot å motta gaver og arbeidsgivers reaksjon ved eventuelle brudd på retningslinjene.

For å svare på den andre problemstillingen har vi undersøkt om kommunen har gjennomført risikoanalyse for korrupsjon og iverksatt relevante risikoreduserende tiltak basert på resultatet av analysen.

Vår undersøkelse viser at Sirdal kommune i liten grad har gjennomført tiltak for å forebygge korrupsjon.

Konklusjonen bygger på følgende funn: Det er ikke gjennomført risikoanalyse for korrupsjon i Sirdal kommune. Relevansen av eventuelle risikoreduserende tiltak er vanskelig å bedømme uten at de vurderes i sammenheng med en forutgående risikoanalyse. Selv om kommunen ikke har gjennomført en risikoanalyse, er det etablert tiltak som også vil redusere risikoen for korrupsjon. Kommunen har for eksempel relevante overordnede regelverk og rutiner som kan bidra til å redusere risikoen for korrupsjon. Fordi risikoreduserende tiltak må sees i sammenheng med en forutgående risikoanalyse, mener revisor at kommunen ikke oppfyller kriteriet om at den bør ha gjennomført en risikoanalyse for korrupsjon i egen virksomhet, og iverksatt relevante risikoreduserende tiltak basert på resultatene av analysen.

For å svare på den siste problemstillingen har vi undersøkt kommunes varslingsrutine, oppfølging av varslings saker etter 01.06.2019 og gjennomført en spørreundersøkelse blant de ansatte.

Vår undersøkelse viser at Sirdal kommune har en varslingsrutine som tilfredsstillende arbeidsmiljølovens krav, men at denne ikke er fulgt i alle saker. Mange ansatte opplever ikke at det er trygt å varsle i kommunen.

Konklusjonen bygger på følgende funn: Kommunens varslingsrutine oppfyller arbeidsmiljølovens minimumskrav. Rutinen er ikke fulgt i alle registrerte varslings saker. Det er stor forskjell i antall registrerte varslings saker og antall ansatte som oppgir å ha varslet kommunen i samme tidsrom. Dette tyder på at ansatte og kommunes ledelse ikke har samme forståelse av hva som utgjør et varsel.

Etter revisors vurdering oppfyller ikke kommunen kriteriet om at den skal gjøre det enkelt og trygt å varsle om kritikkverdige forhold. Undersøkelsen blant de ansatte viser at kun 20 % opplever at det er trygt å varsle i kommunen. Av de som har erfaring med å varsle er det bare 13 % som opplevde at varselet ble tatt på alvor og håndtert på en god måte. Mange har opplevd å ikke få tilbakemelding på varselet og en del trekker frem at varselet har fått negative konsekvenser for arbeidsmiljøet eller at de har opplevd gjengjeldelse.

Ansatte fordelt på 7 ulike sektorer i kommunen oppgir å kjenne til kritikkverdige forhold som de har valgt å ikke varsle om. De fleste oppgir frykt for negative konsekvenser eller at de ikke har tillit til at kommunen vil ta varselet på alvor som årsaker til at de har valgt å ikke varsle. Det kan derfor se ut som det har etablert seg en generell negativ oppfatning knyttet til varsling i kommunen. Det er uheldig for kommunen fordi det kan innebære at kritikkverdige forhold ikke er blitt varslet om slik at det kan iverksettes tiltak for å rette opp i forholdet.

Flere respondenter har i undersøkelsen trukket frem det de beskriver som en fryktkultur på arbeidsplassen. Det må tas på alvor at ansatte opplever at det er utrygt å varsle i kommunen. Det er arbeidsgivers ansvar å skape en god varslingskultur og sikre at medarbeidere som varsler har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.

Revisors anbefalinger:

På bakgrunn av revisor sin konklusjon kommer revisor med følgende anbefalinger:

1. Kommunen bør vurdere tiltak for å øke bevisstheten om etiske retningslinjer blant de ansatte, herunder:
 - vurdere å revidere/oppdatere kommunens etiske retningslinjer.
 - vurdere innspillene fra de ansatte som kommer frem i undersøkelsen om hvordan kommunen kan forbedre sitt arbeid med etikk.
2. Kommunen bør gjennomføre en risikoanalyse for korrupsjon og iverksette relevante risikoreduserende tiltak basert på resultatet av analysen.
3. Kommunen bør sørge for at alle ansatte er kjent med varslingsrutinen og fremgangsmåten for å varsle, herunder:
 - vurdere tiltak for å sikre en felles forståelse blant ansatte og kommunens ledere av hva som kan utgjøre en varslings sak.
4. Kommunen bør sørge for at rutinen følges i alle varslings saker.
5. Kommunen bør sørge for å skape tillit til at det er trygt å varsle i kommunen, herunder:
 - vurdere innspillene fra de ansatte som kommer frem i undersøkelsen om hvordan kommunen kan forbedre sitt arbeid med etikk og varslings sak.

For nærmere beskrivelse vises det til rapporten og til revisjonens presentasjon i møtet. Administrasjonen er også invitert til møtet og vil bli gitt anledning til å kommentere rapporten.

Vurdering:

Søkelys på å bidra til forbedring er svært viktig for kontrollutvalget. En antar at rapporten vil være et nyttig grunnlag for kommunens forbedringsarbeid på området.

Innenfor varslings sak er det eksempler på alvorlige funn. (Utdrag fra rapporten).

Etter revisors vurdering oppfylder ikke kommunen kriteriet om at den skal gjøre det enkelt og trygt å varsle om kritikkverdige forhold. Undersøkelsen blant de ansatte viser at kun 20 % opplever at det er trygt å varsle i kommunen. Av de som har erfaring med å varsle er det bare 13 % som opplevde at varselet ble tatt på alvor og håndtert på en god måte. Mange har opplevd å ikke få tilbakemelding på varselet og en del trekker frem at varselet har fått negative konsekvenser for arbeidsmiljøet eller at de har opplevd gjengjeldelse. Ansatte fordelt på 7 ulike sektorer i kommunen oppgir å kjenne til kritikkverdige forhold som de har valgt å ikke varsle om. De fleste oppgir frykt for negative konsekvenser eller at de ikke har tillit til at kommunen vil ta varselet på alvor som årsaker til at de har valgt å ikke varsle. Det kan derfor se ut som det har etablert seg en generell negativ oppfatning knyttet til varslings sak i kommunen. Det er uheldig for kommunen fordi det kan innebære at kritikkverdige forhold ikke er blitt varslet om slik at det kan iverksettes tiltak for å rette opp i forholdet. Flere respondenter har i undersøkelsen trukket frem det de beskriver som en frykttkultur på arbeidsplassen. Det må tas på alvor at ansatte opplever at det er utrygt å varsle i kommunen. Det er arbeidsgivers ansvar å skape en god varslingskultur og sikre at medarbeidere som varsler har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.

På bakgrunn av funnene i rapporten bør kontrollutvalget vurdere om man skal forsterke anbefalingene.

Kontrollutvalget skal på vanlig måte innstille til kommunestyret som skal fatte endelig vedtak i saken. Jeg råder kontrollutvalget til å anbefale kommunestyret å be kommunedirektør følge opp revisjonens anbefalinger. Det bør i tillegg settes en frist for tilbakemelding til kontrollutvalget.

Forslag til innstilling:

Kommunestyret ber kommunedirektør følge opp revisjonens anbefalinger i rapporten «Etikk, forebygging av korrupsjon og varsling i Sirdal kommune».

1. Kommunen bør vurdere tiltak for å øke bevisstheten om etiske retningslinjer blant de ansatte, herunder:
 - vurdere å revidere/oppdatere kommunens etiske retningslinjer.
 - vurdere innspillene fra de ansatte som kommer frem i undersøkelsen om hvordan kommunen kan forbedre sitt arbeid med etikk.
2. Kommunen bør gjennomføre en risikoanalyse for korrupsjon og iverksette relevante risikoreduserende tiltak basert på resultatet av analysen.
3. Kommunen bør sørge for at alle ansatte er kjent med varslingsrutinen og fremgangsmåten for å varsle, herunder:
 - vurdere tiltak for å sikre en felles forståelse blant ansatte og kommunens ledere av hva som kan utgjøre en varslingssak.
4. Kommunen bør sørge for at rutinen følges i alle varslingssaker.
5. Kommunen bør sørge for å skape tillit til at det er trygt å varsle i kommunen, herunder: vurdere innspillene fra de ansatte som kommer frem i undersøkelsen om hvordan kommunen kan forbedre sitt arbeid med etikk og varsling.

Kommunestyret ber om at kommunedirektør innen 1. april 2024 gir en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget om hvordan anbefalingene i rapporten er fulgt opp.

FASTE POSTER:

Nytt fra revisor: Planlegging for nytt revisjonsår og oppstartsmøter i kommunen. Jobber med forenklet etterlevelsesk kontroll.

Videre arbeid i kontrollutvalget: Første møte i nytt kontrollutvalg er 13.11.23.

EVENTUELT

Offentlig anskaffelse:

Kontrollutvalget ber kommunedirektør svare ut følgende til neste møte.

Har kommunen rammeavtale på advokatbistand?

Er bruken i samsvar med rammeavtale?

Hvor mye er brukt på advokatbistand og juridiske kostnader og saksomkostninger i denne fireårs perioden?